

Katarzyna Lukoszek, dyrektor ds. marketingu, Zakłady Pomiarowo-Badawcze Energetyki „ENERGOPOMIAR” Sp. z o.o.

UNIJNE DOTACJE

dla OZE

ELEKTROENERGETYKA

Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii to obok zwiększenia efektywności energetycznej podstawowy cel Strategicznych Wytycznych Wspólnoty na lata 2007-2013.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko wspiera takie projekty, które mają przybliżyć Polskę do wdrożenia zobowiązań akcesyjnych. Mimo, że jest to największy program w okresie programowania funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na lata 2007-2013, w obliczu konieczności poniesienia ogromnych nakładów inwestycyjnych w polskiej energetyce, środki te są kroplą w morzu potrzeb. Jednakże zgodnie z zasadą dodatkowości, dotacje unijne nie mają zastępować wkładu publicznego i prywatnych środków inwestorów, lecz je uzupełniać – po to, aby projekty mogły zostać zrealizowane szybciej, w szerszym zakresie, z wykorzystaniem nowocześniejszego, a co się z tym wiąże – droższego sprzętu, umożliwiając stworzenie nowych miejsc pracy. Projekty inwestycyjne związane z odnawialnymi źródłami energii (OZE) będą wspierane głównie w ramach IX Priorytetu programu Infrastruktura i Środowisko – Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna. Z Funduszu Spójności, w ramach Działania 9.4 Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych, przeznaczono ponad 352 mln euro na inwestycje w OZE.

Z Działania 9.4 dofinansowanie będzie przyznawane na przedsięwzięcia inwestycyjne w zakresie budowy jednostek wytwarzania:

- energii elektrycznej wykorzystujących biomasę, biogaz, energię wiatru oraz wody (małe elektrownie wodne do 10 MW),
- ciepła przy wykorzystaniu energii geotermalnej lub słonecznej.

Możliwe będzie również aplikowanie o dotacje na budowę lub przebudowę jednostek kogeneracyjnych wytwarza-

jących w OZE (np. elektrociepłownie na biomasę), pod warunkiem, że wskaźnik skojarzenia (stosunek mocy elektrycznej do ciepłej) będzie większy niż 0,45. Jeżeli wytwarzająca w skojarzeniu jednostka w wyniku realizacji projektu będzie spełniała wymogi dla wysokosprawnej kogeneracji, określone w dyrektywie 2004/8/WE, o dofinansowanie można starać się z Działania 9.1 Wysokosprawne wytwarzanie energii. Zarówno w Działaniu 9.1 jak i 9.4, pomoc wykluczona jest na przedsięwzięcia wykorzystujące technologie współspalania paliw kopalnych i biomasy lub biogazu. Wyłączone jest też wsparcie na inwestycje w spalarnie odpadów, dla których środki przeznaczono w II Priorytecie programu Infrastruktura i Środowisko.

Aby aplikować do Działania 9.4 należy spełnić warunek minimalnej wartości projektu, która dla inwestycji w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z biomasy lub biogazu w inwestycji w małe elektrownie wodne wynosi 10 mln zł, a dla pozostałych typów przedsięwzięć (kolektory słoneczne, ciepłownie geotermalne, farmy wiatrowe) – 20 mln zł. W Działaniu 9.1, wdrażanym przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wymagana wysokość wydatków kwalifikowanych to co najmniej 10 mln zł.

Wsparcie dla energetyki odnawialnej w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko jest kompleksowe. Dotacje będą przyznawane także na budowę oraz modernizację sieci umożliwiających przyłączenie jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (Działanie 9.6), a także na budowę nowoczesnych linii technologicznych wytwarzających urządzenia dla OZE, np. turbiny, śmigła, kotły na

Rafał Szymanowicz

spec. ds. badań kotłów i OZE, Zakłady Pomiarowo-Badawcze Energetyki „ENERGOPOMIAR” Sp. z o.o.

Zobowiązania Polski wobec przepisów unijnych związanych z corocznym wzrostem, a docelowo osiągnięciem w 2017 r. blisko trzynastoprocentowego poziomu zużycia energii elektrycznej wyprodukowanej ze źródeł odnawialnych, przyczyniły się do szukania różnego rodzaju rozwiązań mających na celu osiągnięcie wymaganego poziomu. Wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w Polsce opiera się na takich paliwach jak: biomasa, biogaz, wiatr i woda. Z uwagi na pewne uwarunkowania, głównie ekonomiczne, dużą część rynku stanowią elektrownie i elektrociepłownie współspalające biomasę z paliwami konwencjonalnymi. Osiągnięcie przez Polskę proponowanego przez Komisję Europejską (w nowej dyrektywie o promocji odnawialnych źródeł energii) wskaźnika piętnastoprocentowego do 2020 r., będzie trudne do zrealizowania. Ze względów ekonomicznych inwestycje w OZE mogą być odkładane w czasie lub w ogóle nie podejmowane. Pomoc publiczna, czy to ze środków NFOŚiGW, czy też z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w ramach programów krajowych i regionalnych, to potrzebne narzędzie wsparcia w realizacji strategii rozwoju OZE w Polsce.

biomasę, kolektory słoneczne, pompy ciepła (Działanie 10.3). W ramach Działania 9.5 przedsiębiorcy mogą uzyskać środki unijne na budowę zakładów produkujących biokomponenty i biopaliwa (z wyłączeniem produktów rolniczych).

W konkursach do Działań 9.4 i 9.6 oprócz przedsiębiorców wnioski o dofinansowanie dla swoich projektów będą mogły złożyć jednostki samorządu terytorialnego oraz podmioty, które świadczą

kimi programami operacyjnymi – krajowymi i regionalnymi, przebiega linia demarkacyjna, m.in. według kryterium finansowego, zasięgu terytorialnego, charakteru projektów, wartości projektów, typu beneficjenta. Dzięki demarkacji programy są wobec siebie komplementarne. Przedsiębiorcy, których projekty spełniają warunki ubiegania się o wsparcie z Infrastruktury i Środowisko, ale polegają na wdrożeniu innowacyjnych technologii (np.

przygotowane odrębnie dla każdego z 16 województw.

Zaklasyfikowanie projektu do odpowiedniego programu, a potem działania, to pierwszy krok dla potencjalnego wnioskodawcy w „wyścigu” o bezzwrotną pomoc z Unii.

Dynamikę rozwoju rynku OZE w Polsce hamują wysokie koszty urządzeń i budowy nowych instalacji. Brak dostatecznie rozwiniętych zdolności przesyłowych skutkuje trudnościami

usługi publiczne na podstawie umowy z samorządem (w których większość udziałów lub akcji posiada samorząd lub też podmioty wybrane w wyniku postępowania przeprowadzonego na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych). Instytucją wdrażającą dla Działań 9.4, 9.6 i 10.3 jest Instytut Paliw i Energii Odnawialnej.

Warto wiedzieć, że pomiędzy wszyst-

stosowanych na świecie krócej niż 3 lata), powinni złożyć wniosek do programu Innowacyjna Gospodarka. Z kolei dla firm sektora MŚP i samorządów, które planują projekty związane z OZE o wartości wydatków niespełniających minimalnych pułapów ustalonych dla programu Infrastruktura i Środowisko, źródłem dofinansowania mogą być Regionalne Programy Operacyjne,

z przyłączeniem nowych jednostek wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych. Jednak ze względu na obowiązki sektora energetycznego, wynikające z krajowego i unijnego prawa, w najbliższych latach Polskę czeka wiele inwestycji związanych z OZE. Z pewnością część z nich zostanie zrealizowana z pomocą funduszy Unii Europejskiej. □